

Voorzitter

tot het afleggen van stemverklaring vooraf.

□

De heer **Koenders** (PvdA): Voorzitter. Ik zal u niet verhullen dat mijn fractie zich ten aanzien van de uitzending van Nederlandse troepen naar Irak voor een enorm moeilijke afweging geplaatst heeft gezien. Dat is van belang voor haar stemgedrag ten aanzien van deze motie. Gezien onze uitgangspunten ten aanzien van de geschiedenis van dit conflict, de omvang van het VN-mandaat, de politieke inbedding van wat de "Autoriteit" is gaan heten en de noodzaak van een partnerschap met de bevolking van Irak, bestaan in mijn gehele fractie twijfels. Maar als oppositiefractie hebben wij ook de plicht om dit voorstel om Nederlandse militairen uit te zenden, te bekijken en de steun voor onze militairen te bepalen. Voor de PvdA-fractie stond, na de oorlog in Irak buiten de VN om, het herstel van de internationale rechtsorde voorop.

Voor een grote meerderheid in mijn fractie, met alle aarzeling van dien, geeft uiteindelijk de doorslag de overweging dat de wereldgemeenschap een eerste poging heeft ondernomen om die rechtsorde te herstellen op basis van een VN-resolutie. Die VN-resolutie schept, zoals wij in eerdere Irakdebatten naar voren hebben gebracht, ook verplichtingen: namelijk dat Irakezen recht hebben op effectieve hulp voor stabiliteit, als voorwaarde voor wederopbouw en democratie. Het zou onjuist zijn om dat aan de Amerikanen en Engelsen over te laten; ook de overige landen in Europa moeten zich engageren. Eveneens is die meerderheid in mijn fractie van mening dat de militaire risico's wel zeer substantieel, maar aanvaardbaar zijn. In dat licht bezien, vindt dat deel van de PvdA-fractie dat onze uitgezonden mensen steun verdienen. Deze grote meerderheid zal dus tegen de motie stemmen.

Voor een minderheid in mijn fractie slaat de weegschaal naar de andere kant uit. Die vindt, op grond van overwegingen die ik eerder noemde, dat het militaire conflict als zodanig nog niet voorbij is, dat een nóg bredere VN-participatie nodig is en daarmee een sterkere rol van de VN ten aanzien van de Autoriteit. Zij steunt daarmee de uitzending niet en zal voor deze motie stemmen.

□

De heer **Bakker** (D66): Voorzitter. De fractie van D66 zal tegen de motie-Karimi/Duivesteijn stemmen, onder meer om dat geen van de leden ervan zich kan vinden in de suggestie dat de incidenten tussen de bezettende mogendheden en delen van de Iraakse bevolking een reden zijn om niet te willen bijdragen aan een stabilisatiemacht in Irak. Dat laat onverlet dat één lid van de fractie, mevrouw Giskes, dermate veel moeite heeft met een Nederlands deelnemen onder de vlag van de bezettende mogendheden en niet onder die van de Verenigde Naties, dat zij geacht wil worden niet in te stemmen met de uitzending van het Nederlandse bataljon.

De **voorzitter**: Mevrouw Karimi wenst hoofdelijke stemming over de motie-Karimi/Duivesteijn (23432, nr. 118).

Vóór stemmen de leden: Vos, De Wit, Blom, Van Bommel, Duivesteijn, Duyvendak, Van Gent, Halsema, Van Heteren, Kant, Karimi, Lazrak, Marijnissen, De Ruiter, Samsom, Tonkens, Van Velzen, Vendrik en Vergeer-Mudde.

Tegen stemmen de leden: B.M. de Vries, J.M. de Vries, K.G. de Vries, Van Vroonhoven-Kok, Waalkens, Weekers, Weisglas, Wilders, Van Winsen en Wolfsen, Van Aartsen, Aasted Madsen-van Stiphout, Adelmund, Albayrak, Algra, Aptroot, Arib, Van As, Atsma, Van Baalen, Bakker, Balemans, Van Beek, Blok, Van Bochove, Boelhouwer, Bos, Van den Brink, Brinkel, Bruls, Buijs, Bussemaker, Van de Camp, Cornielje, Çörüz, Crone, Van Dam, Depla, Dezentjé Hamming-Bluemink, Van Dijk, Van Dijken, Dijsselbloem, Dittrich, Douma, Dubbelboer, Eerdmans, Eski, Eurlings, Ferrier, Van Fessem, Fierens, Geluk, Giskes, De Grave, Griffith, De Haan, Van Haersma Buma, Van der Ham, Hamer, Haverkamp, Heemskerk, Van Heemst, Herben, Hermans, Hessels, Hirsi Ali, Hofstra, Ten Hoopen, Huizinga-Heringa, Jager, Joldersma, Kalsbeek, Koenders, Koopmans, Kortenhorst, Kraneveldt, De Krom, Kruijssen, Van der Laan, Lambrechts, Leerdam, Van Lith, Van Loon-Koomen, Luchtenveld, Mastwijk, Meijer, Van Miltenburg, Mosterd, Nawijn, De Nerée tot Babberich, Van

Nieuwenhoven, Noorman-den Uyl, Van Oerle-van der Horst, Omtzigt, Oplaat, Örgü, Ormel, De Pater-van der Meer, Rambocus, Rouvoet, Schippers, Schreijer-Pierik, Slob, Smeets, Smilde, Smits, Snijder-Hazelhoff, Spiess, Van der Staaij, Sterk, Straub, Stuurman, Szabó, Tichelaar, Timmer, Timmermans, Tjon-A-Ten, Varela, Verbeet, Verburg, Verdaas, Verhagen, Vietsch, Visser en Van der Vlies.

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met 125 tegen 19 stemmen is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Bommel (23432, nr. 119).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en de PvdA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties er tegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde is de **stemming** over een motie, ingediend bij het debat over **technologie en innovatie**, te weten:

- de motie-Van Dam/Vendrik over één nota voor een samenhangend innovatie- en wetenschapsbeleid (28600-XIII, nr. 56).

(Zie vergadering van heden.)

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA en de LPF voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties er tegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde is **stemming** over een motie, ingediend bij het debat over **voetbal**, te weten:

- de motie-Atsma c.s. over een afzonderlijk afwegingskader en opschorting van besluitvorming (28877, nr. 4).

(Zie vergadering van heden.)

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA, D66, het CDA, de LPF en de VVD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties er tegen, zodat zij is aangenomen.